

SƏFƏR YAZIQ NEYLƏSİN?

...Evimizə çatmağa az qalmışdı ki, qırmızı geyimli arıq Çimnaz qəflətən haradansa qarşıma çıxdı! Məni görcək arvada elə bil həmzət toxundu: ikiəlli başını tutub şalbana söykəndi, gözləri axdı... ürəyi keçdi... özündən getdi. Tır-tap səkiyə sərələndi...

Əlhəzər, bəzi-bəzi arvadların adamlar haqqında söz çıxarmağından! Gərək həmişə eləsindən uzaq olasan, gördün ki, küçədə bu səkidə səninlə üzbəüz gəlir, mütləq qaçıb o biri səkidən keçməlisən.

Bizim məhəllədə arıq Çimnaz deyilən qarəsifət, göygöz, cılız bir arvad var. İşipeşəsi səhərdən axşamacan küçələri, mağazaları hərlənib söz gəzdirməkdir. Hansı qonşunun qapısından içəri girsə, orada yaxşı bir çaxnaşma salmalıdır. İmtanhan üçün burax onu xarici səyahətə, üçcə günün ərzində iki mehriban qonşu ölkənin arasını vurdurub gülə-gülə qayıtsın geri.

Keçən ay bərbərxanadan çıxmışdım. Dəllək üzümü qırxanda sol tərəfdən çənəmi balaca kəsib üstünə pambıq basmışdı. Evimizə çataçatda... Vaxsey!.. Gördüm arıq Çimnaz qıpqırmızı Əzrayıl timsalında düz üstümə yeriir! Qaçma bilmədim. Məni çox danışdırmamaq üçün qaşqabağımı salladım. Arvad yaxınlaşdı. Səkinin tən ortasında yolumu kəsərək qarşımda dayandı.

Heyrətlə sifətimə baxdı:

- Bıy! Başıma xeyir! Səfər, çənənə nə olub? – deyə gözləri hədəqəsindən çıxdı.

- Heç... Dəlləkdən gəlirəm... ülgüc kəsib...

Arıq Çimnaz mənə canyananlıq edərək ustaya qarğamağa başladı.

- Ay onun əlləri qurusun! Bir gör kişinin sifətini nə kökə salıb ha?.. vallah, ürəyimə od düşdü. Rəngin zəfəran kimi sapsarıdır, Səfər! Yəqin çox qan axıtmısan da...

- Yaxsı...sağ ol! Mən tələsirəm!.. – deyib uzaqlaşdım.

Küçəni burulanda dönüb gözücu arxaya baxdım. Arıq Çimnaz indi də həmin yerdə bir qadını əyləmişdi. Əli ilə məni göstərərək, ağı köpüklənə-köpüklənə nəse deyirdi.

Elə bütün həngamələr də bundan sonra başladı.

Ertəsi gün axşamçağı uzaq bir qəsəbədə yaşayan dayıdostum bizə zəng vurdu. Dəstəyi qaldıranda səsindən hiss elədim ki, arvad çox həyəcanlıdır:

- Ay Səfər, yəni doğrudan özünsən danışan?..
- Bəli, bəs kim olacaq?
- Çox şükür ki, salamatsan. O nə işdi başına gəlib?! Heç bir şey anlamadım.
- Axı nə olub ki, dayıdostu?

Arvad azacıq təskinlik tapıb tövsüyə-tövsüyə mətləbə keçdi:

- Sizin məhəllədəki arıq Çimnaz əndamı yanmış, bir qadına danışmış. O da məni tanıyır. Dünən hamamda söhbət eləyirdi ki, Nizami küçəsindəki dəllək dükanında üzünü qırxdıranda Səfərlə ustanın sözləri düşüb. Bir o deyib, bir bu deyib... Usta mürdəşir üzünü yumuş da, eləmə tənbəəllik, əlindəki ülgüclə Səfərin sifətini belədən –belə, belədən-belə kəsib doğrayıb. Guya arıq Çimnaz səni küçədə qan-qeyşən içində görüb. Özünü zor-bəla ilə evə çatdırmısan...

Məni gülmək tutdu:

- Ay dayıdostu, yalandır! Heç kəslə mənim sözümlə düşməyib. Özüm də sağ-salamatam...

Arvadı güclə sakitləşdirdim.

İdarəyə təzəcə gəlmişdim. Müdir məni kabinetinə çağırırdı.

- Əyləş! – deyə üzümə baxmadan sözə başladı. – Sırağagün o nə hoqqadır çıxarmısan şəhərin ortasında?

- ...

Müdirin qalın qaşları gözlərinin üstünə endi.

- Səfər, onu bil ki, adam özünü təkcə işlədiyi yerdə yox, kənarda da intizamlı aparmağı bacarmalıdır.

Qəzəbləndim:

- Açıq danışın! Mən neyləmişəm?

- Onu səndən soruşmaq lazımdır! Daha bundan artıq neyləyəcəksən? İndicə texnoloji şöbədə Səlimə daş atıb başını tutmuşdu. Deyir, istirahət günü o ki, var içib keflənmişən. Sonra da düşmüşən bu şəhərin canına. Füzuli küçəsindəki bərbərxananın qarşısında şuluqluq salmışan...

- Mən a?

- Bəli, sən! Kiminsə halal doğma arvadına sataşmışan. Bu yandan da əri peyda olub, çəkib bıçağı üstünə. Kişinin əlinin altından qaşanda çənəni yaralayıb. – Müdir başını qaldıraraq diqqətlə sir-sifətimə nəzər saldı. – Yalandır?..

- Hamısı!

Mən çox inandırmağa çalışdım ki, Səlimənin şəhərdə eşitdikləri şeyiədir. Ancaq kişini fikrindən döndərə bilmədim.

- Yekə adamsan. Saç-saqqalın ağarıb. Bu yaşda sənə içib keflənmək, ona-buna sataşmaq yaraşmaz, Səfər. Özün də hörmətli bir idarənin mühasibisən.

- Axı, mən heç...
- Eyibdir, - deyə danışmağa mafal vermədi. – Evdə o boyda arvadın var. Yenə gözün doymur?.. Uzundıraz adamsan, neyləsən, o dəqiqə uzaqdan görürlər. Çoxdan içirsən?

- Qırx doqquz ildir dilimə vurmamışam.

- İndi neçə yaşın var?

- Qırx doqquz

- Bəs ondan qabaq?

- Siz nə danışsınız?

- Mən təsəvvür eləyirəm sənin keflənməyin necə olar.

Hirsimdən boğulurdum. İcazəsiz bir siqaret yandırıb hərisliklə sümürdüm. Müdir mənalı-mənalı başını tərpədən soruşdu:

- Evdəkilər xəbərdardır bu qopardığın gurultudan?

- Xeyir. Bəxtimdən arvad-uşağım istirahətdədir.

- Odur da! Başdan eləmişən onları. Qol-qanadın açılıb. Burda olsaydılar abırdan gedəcəkdin.

- Eh! - Əlimdəki siqareti külqabıya basdım. – Siz də hər şeyə inanmırsınız!

Müdir stolun arxasında dikəldi. Aşağıdan –yuxarı mənə baxaraq, çox ciddi tərzdə ultimatum verdi:

- Get, ətraflı bir izahat yaz. Məsələni yerli komotənin iclasında müzakirəyə qoymalıyıq!

Gecə gözümə təzəcə yuxu getmişdi, qapımızın zəngi çalındı. Hövlnək yerimdən qalxdım. Tələsik başmaqlarımı geyib dəhlizə çıxdım.

- Kimdir?

Qapını açanda qaranlıq astanada əvvəl qaynatamla, sonra, qaynanamla qarşılaşdım. Məni ayaq üstə diri görəndə ikisi də heyrətləndi. Məsənənin nə yerdə olduğunu təxmin eləmişdim. Qaynanam sevindiyindən qollarını açaraq üstümə atıldı, bərk-bərk boynuma sarılıb hönküdü.

- Ay Səfər, bəs bizə xəbər çatmışdı ki, səni vurublar!

Mən də kövrəldim:

- Harada, kim vurub?

Qarı oxşamağa başladı:

- Dedilər.. Nəsimi küçəsində... Dəllək dükanının həndəvərində...

Hüçqırıqdan qaynanam ayaq üstə dura bilmirdi. Köməkləşib onu divanda uzandırdıq. Haçandan-haçana özünə gələn qarı eşitdiklərini nəql elədi:

- ...Həmişə üzünü qırxdırmağa yanına getdiyini dəllək səni hardasa öz qadını ilə bir yerdə görüb. Ancaq dinməyib. Guya bu arvad heç onunku deyil. Gözləyib

məqamını. Bu dəfə sən dəllək dükanının qapısından içəri girəndə çəkib metrə yarım xəncəri... Ah... dilim, ağızım qurusun... O gecə səhərəcən heç birimiz yatmadıq...

Mən dəlləyə ancaq saçım uzanadan-uzana gedirəm. Onda elə birdəfəlik saqqalımı da qırxdırıram. Yenə başımı düzəltməyə vaxtı çatmışdı. Bərbərxanada oturub növbə gözləyirdim. Ustam, ayna qabağında kreslodada ağ mələfəyə bürünmüş müştərinin üzünü sabunlaya-sabunlaya hamıya müraciətlə lap ucadan dilləndi:

- Camaat, xəbəriniz var Xəqani küçəsindəki parixmaxerin tinində baş verən mərəkədən?

- Yox... nə olub? – deyə o tərəfdəki ustalardan biri işdən əl saxladı. Təəccübdən gözləri bərəldi, ağızı açıla qaldı.

- Əşi, vurçatlasın!.. Tapança davası!.. Atışma!.. Fısqırıq!

- Pah öynəcən. Nə vaxt? Gecə?

- Gündüzün günorta çağı! Səfər adlı birisini vurublar.

Mən diksindim.

- Niyə? Kimsə soruşdu.

- Bilmirəm... Arvadbazlıq üstə! Buxaltermiş. Pul qudurub onu.

- Ölüb?

- Hələ yox. Amma vəziyyəti ağırdır. Güllə necə ki, kişinin düz çənəsindən dəyər, gedib peysərindən çıxar.

- O, ölür, qalmaz! – deyə bayaqkı usta söhbətə qarışdı.

Bu arada üzünü sabunlanmış müştəri də öz hökmünü verdi:

- Təqsir həmişə öləndə olur!

Arıq Çimnazın şəhərə yaydığı şayiə gör şişirdilib haraya çatmışdı!

Bu sözləri eşitməmək üçün başqa çarə yox idi. Tez özümü qapıya tərəf verib, aradan sivişdim.

Elə evimizə çatmağa az qalmışdı ki, qırmızı geyimli arıq Çimnaz qəflətən haradansa qarşıma çıxdı! Məni görcək arvada elə bil həməzət toxundu: ikiəlli başını tutub şalbana söykəndi, gözləri axdı... ürəyi keçdi... özündən getdi. Tır-tap səkiyə sərələndi...

Mən irəli cumdum, camaat topladı...

Üzünə su səpib haçandan-haçana Çimnazı ayıltılar. Arvad vahiməli baxışları ilə axtarib adamların arasından məni tapdı. Rəngi soluxmuş dodaqları titrəyə-titrəyə pıçıldadı”

- Səfər?!. Bəs şəhərdə söz gəzir ki, sən ölmüsən...

